

Κοινός λόγος

του Συμβουλίου Χριστιανικών Εκκλησιών και των Ισλαμικών Θρησκευτικών
Κοινοτήτων και Πρωτοβουλιών στη Βάδη-Βυρτεμβέργη
για τη δραστηριοποίηση
υπέρ της ειρήνης και της δικαιοσύνης

Πρόλογος

Σε μια εποχή κοινωνικής πόλωσης και πολιτικής ριζοσπαστικοποίησης ο κόσμος μας έχει ανάγκη ανθεκτικής θεμελίωσης των από κοινού δράσεων.

Σε μια εποχή όπου πρόσφυγες βιώνουν έναν άσπλαχνο αποκλεισμό και αποσιωπάται κυνικά η κατάσταση ανάγκης στην οποία βρίσκονται χρειαζόμαστε κοινές πηγές ελέους και σεβασμού.

Σε μια εποχή περιφρόνησης των δικαιωμάτων του ανθρώπου και βίαιης αφαίρεσης ανθρώπινων ζωών αποζητάει κανείς τα θρησκευτικά θεμέλια της ειρήνης, της δικαιοσύνης και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Χριστιανοί και Μουσουλμάνοι, ζουν με τη βεβαιότητα (η κάθε θρησκεία με τον ιδιαίτερο τρόπο της) ότι τους στηρίζει η αγάπη του Θεού – και ότι είναι δεσμευμένοι να αγαπούν τον Θεό και τους ανθρώπους.

Συνειδητοποιώντας το, δύνανται – μαζί – να συμβάλλουν στην υπέρβαση της αδικίας, του πολέμου, της ασπλαχνίας και της βίας και στην ανακούφιση της ανάγκης των προσφύγων. Εκκινώντας από τα πιο εσωτερικά κίνητρα και τις πιο εσώτερες δυνάμεις της πίστης τους μπορούν να βοηθούν μαζί στην επίλυση διανθρώπινων συγκρούσεων, αλλά και κοινωνικών ή παγκόσμιων κρίσεων.

Ως προς αυτό μάς δεσμεύει ο Κοινός τούτος Λόγος. Καλούμε Χριστιανούς και Μουσουλμάνους σε κοινή δράση και συνεργασία υπέρ της ειρήνης και της δικαιοσύνης.

I. Έχοντας κοινές πεποιθήσεις...

Από το 2011 τα μέλη της ειδικής ομάδας «Συνάντηση/Σχέσεις με το Ισλάμ» του Συμβουλίου Χριστιανικών Εκκλησιών Βάδης-Βυρτεμβέργης συναντώνται δύο φορές το χρόνο με εκπροσώπους Ισλαμικών Θρησκευτικών Κοινοτήτων και προωθούν πρωτοβουλίες σε ένα Φόρουμ Θεολογικού Διαλόγου Χριστιανών και Μουσουλμάνων.

Τα μέλη του Φόρουμ με αφορμή ό την «Επιστολή των 138 Μουσουλμάνων Λογίων» (2007) και ύστερα από διεξοδικές θεολογικές συζητήσεις, κατέληξαν στον ακόλουθο «Κοινό Λόγο»:

1. Μοιραζόμαστε την πεποίθηση ότι η *πίστη* μας στον Θεό και τη θρησκεία μας, έχει αποφασιστική σημασία για τη ζωή και τη συμβίωσή μας. Ως πιστοί άνθρωποι – Χριστιανοί και Μουσουλμάνοι – αυτό το θεωρούμε θεμελιώδες.
2. Μοιραζόμαστε την πεποίθηση ότι *θεολογικές σκέψεις και συζητήσεις* μεταξύ μας δεν είναι μόνο κάτι το αναγκαίο, αλλά συνάμα κάτι το δυνατό και γόνιμο. Η εμπειρία που αποκτούμε σε αυτό το πλαίσιο είναι ότι ενδυναμώνεται η ιδιαίτερη θρησκευτική βεβαιότητα και η κινητοποίησή μας για ηθική δράση.
3. Διεξάγοντας θεολογικές συζητήσεις καταλήγουμε στην κοινή πεποίθηση ότι η *πίστη* μας στον Θεό εμπεριέχει μία σαφή δέσμευση *υπέρ της ειρήνης και της δικαιοσύνης*. Τη δέσμευση αυτή την κρατάει μέσα μας ξάγρυπνη η φωνή της συνείδησης. Η αγάπη στην καρδιά μάς παρωθεί να την κάνουμε πράξη.
4. Μοιραζόμαστε την πεποίθηση, ότι μαζί με τις πολιτικές δυνάμεις, οι πρωτίστως ανθρώπινες και *θρησκευτικά θεμελιωμένες πεποιθήσεις*, είναι αυτές που προάγουν την ειρήνη και τη δικαιοσύνη. Η ειρήνη πολλαπλασιάζεται όταν τη μοιραζόμαστε. Αμφότεροι αρνούμαστε την εργαλειοποίηση της θρησκείας για οποιουδήποτε σκοπούς.
5. Μοιραζόμαστε την πεποίθηση, ότι η αμοιβαία αποδοχή και αναγνώριση καταξιώνονται κατ' αρχήν σε σχέσεις προσωπικές, οικογενειακές, σε σχέσεις γειτονίας, σε σχέσεις δεξίωσης του 'Άλλου' και φιλοξενίας. Ξεκινώντας από αυτές τις πρακτικές και καθημερινές σχέσεις προς τον «πλησίον» μας (Λουκ. 10, 25-36· Σούρα 2, 177), προάγουμε την αμοιβαία αποδοχή και αναγνώριση *στην κοινωνία και στον κόσμο επί αγαθώ* της ειρήνης και της δικαιοσύνης.

II. ... με ευθύνη ενώπιον του Θεού ...

1. Παρ' όλες τις διαφορές στον τρόπο που εκλαμβάνουμε τον Θεό μοιραζόμαστε την εξής πεποίθηση: Ο Θεός είναι ο *Δημιουργός και Κύριος του κόσμου* – ορατού και αόρατου. Τους ανθρώπους ως δημιουργήματά του τους *προόρισε* για μία ζωή θεάρεστη και υπεύθυνη με ειρήνη και δικαιοσύνη. Η σχέση προς τον Θεό – η ειρήνη με τον Θεό- μας δίνει ελευθερία και δύναμη ώστε να κινούμαστε προς αυτή την κατεύθυνση.
2. Μοιραζόμαστε την πεποίθηση ότι ο Κύριος αγαπάει εμάς τους ανθρώπους και ότι το έλεός του είναι άπειρο. Η *αγάπη προς τον Θεό και τους συνανθρώπους μας* – ως συν-δημιουργήματα – είναι η κεντρική και θεμελιώδης εντολή του δημιουργού προς εμάς τους ανθρώπους (Ματθ. 22, 38-40· Σούρα 2, 165). Πάνω σε αυτή θεμελιώνονται και προς αυτήν προσανατολίζονται όλες οι άλλες εντολές – ακόμη και η ευθύνη μας απέναντι στη δημιουργία.
3. Οι Μουσουλμάνοι πιστεύουν ότι ο ένας Αλλάχ τούς καθοδηγεί – με το έλεός του – δια του Κορανίου και κατά το πρότυπο του Προφήτη Μωάμεθ, s.a.w.s.(η ειρήνη και η ευλογία του Αλλάχ να είναι μαζί του) στην αφοσίωση στον Αλλάχ και στην ευθύνη για τον συνάνθρωπο (Σούρα 3, 31).
4. Οι Χριστιανοί πιστεύουν, σύμφωνα προς το Ευαγγέλιο, ότι εν Χριστώ Ιησού, ο οποίος είναι ο τέλειος Θεός και τέλειος άνθρωπος, αποκαλύπτεται η αγάπη του Θεού προς εμάς τους ανθρώπους και ταυτόχρονα η εκπλήρωση της διπλής εντολής της αγάπης προς τον Θεό και τον πλησίον.
5. Ως Χριστιανοί και Μουσουλμάνοι βιώνουμε και πιστεύουμε αμφότεροι ότι η *ποικιλότητα* της δημιουργίας, των πολιτισμικών διαφορών και των θρησκευτικών πεποιθήσεων – με όλες τις διαφορές τους – μας προκαλούν να *μαθαίνουμε να γνωρίζουμε και να κατανοούμε* τον Θεό, αλλά και ο ένας τον άλλον, *ακόμη καλύτερα* (Σούρα 49, 13· Ρωμ. 15, 7) και να *αποδεχόμαστε ο ένας τον άλλο στη διαφορετικότητά μας* (Μάρκ. 7, 26).
6. Τόσο για τους Χριστιανούς, όσο και για τους Μουσουλμάνους, αυτή η πρόκληση από τη μία πλευρά αποτελεί εντολή, καθήκον, από την άλλη όμως είναι και μία ευλογία: Στο γεγονός της *γνωριμίας του διαφορετικά σκεπτόμενου πλησίον* δύναμαι να αποδομήσω προκαταλήψεις, ενώ ταυτόχρονα εξετάζω τις δικές μου ιδιαίτερες θεμελιακές πεποιθήσεις. Έτσι μπορούμε να σχετιστούμε μεταξύ μας και να μάθουμε σε μια ειρηνική ατμόσφαιρα εντός σεβασμού απέναντι στην αξιοπρέπεια του άλλου να χειριζόμαστε τις διαφορές.

7. Ακόμη κι αν δεν μπορούσαμε να βρούμε άλλα κοινά στοιχεία, ούτε στο θρησκευτικό πεδίο, ως Χριστιανοί και ως Μουσουλμάνοι *έχουμε τη συνείδηση*, η οποία εκπηγάει από τη σχέση μας προς τον Θεό («μη διακονείτε κανέναν άλλον δίπλα στον Θεό»), *την υποχρέωση να αγωνιζόμαστε για την ειρήνη και τη δικαιοσύνη* τόσο στα μικρά, όσο και στα μεγάλα. Στο σημείο αυτό συμφωνούμε αμφότεροι με την επιστολή των 138 («Ένας κοινός λόγος», 2007)· Σούρα 3, 64· Εξοδ. 20, 3).
8. Μία κοινή δραστηριοποίηση, μια πρακτική συνεργασία για την ειρήνη και τη δικαιοσύνη επιτρέπεται να την συνάγει κανείς από *διαφορετικές αρχές και στάσεις*, να θεμελιώνεται με διαφορετικά θρησκευτικά επιχειρήματα και να πραγματώνεται αφορμώμενη από διαφορετικά κίνητρα.
9. Ως Χριστιανοί και Μουσουλμάνοι *έχουμε τη συνείδηση* ότι υποχρεούμαστε σε κοινή δραστηριοποίηση για την ειρήνη και τη δικαιοσύνη. Ένας λόγος παραπάνω είναι ότι Χριστιανοί και Μουσουλμάνοι *μετέχουν* σε πολλές συγκρούσεις ανά τον κόσμο, *εμπλέκονται* σε αυτές ή *πλήττονται* από αυτές. Πολλώ μάλλον όταν οι συγκρούσεις προκαλούνται ή οξύνονται ενώ οι λύσεις καθίστανται δυσχερέστερες εξ' αιτίας αμφίβολων ή εσφαλμένων θρησκευτικών θεμελιώσεων.
10. Μπροστά σε αυτό το δεδομένο πρέπει να «*συναγωνιζόμαστε για το αγαθό*» (Σούρα 5, 48· Γαλάτ. 6, 9), όπως παροτρύνει η επιστολή των 138.

Οι εμπειρίες μας στο *Φόρουμ Θεολογικού Διαλόγου Χριστιανών και Μουσουλμάνων* (από το 2011) έχουν δείξει ότι: Αξίζει να εμείνουμε στο διάλογο. Ευχάριστες συναντήσεις με ανθρώπους οι οποίοι είναι έτοιμοι για έναν ανοικτό θεολογικό διάλογο μάς ενθαρρύνουν να θεωρούμε αλλήλους ως πιστούς ανθρώπους, όπως επίσης ενθαρρύνουν την αλληλοκατανόηση και τον αλληλοσεβασμό.

III. ... δεσμευόμαστε από κοινού ...

Έχοντας αυτή τη συνείδηση *δεσμευόμαστε* και καλούμε για *δράση από κοινού*, τόσο στο πλαίσιο μας, όσο και παγκοσμίως, υπέρ της ειρήνης, της δικαιοσύνης και της διαφύλαξης της δημιουργίας, υπέρ του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και της θρησκευτικής ελευθερίας.

Συγκλονισμένοι αντιλαμβανόμαστε τις βίαιες συγκρούσεις – παγκοσμίως και στο πλαίσιο μας. Γνωρίζουμε και οι δύο τι είναι αυτή η βίαη επιθετικότητα. Βλέπουμε το καθήκον και επίσης τις δυσχέρειες των θρησκευτικών κοινοτήτων ως προς τον τρόπο αντιμετώπισής τους, για το πως να συμπεριφερθούν απέναντι σε αυτό το πράγμα, απορρίπτουμε όμως τη μομφή ότι οι ίδιες οι θρησκείες είναι υπεύθυνες για τη βία και την επιθετικότητα. *Για το λόγο αυτό* δεσμευόμαστε και καλούμε προς μία εκ νέου ανακάλυψη, ενίσχυση και προβολή των ωθήσεων που δίνει η θρησκεία για την ειρήνη και το αντίστοιχο δυναμικό της.

Έχουμε υπ' όψιν μας τον κίνδυνο της παγίωσης υπάρχουσών διαφορών, της επιβολής νέων συγκρουσιακών γραμμών και της οικοδόμησης νέων αντιθέσεων. *Για το λόγο αυτό* δεσμευόμαστε και καλούμε σε από κοινού αντιμετώπιση των συγκρούσεων και σε μια αγωγή ειρήνης, σε διαφώτιση και διάλογο, σε καθημερινές συναντήσεις και κοινές εορτές, σε αποδόμηση στερεοτύπων, αλλά και σε συνεργασία σε ζητήματα φιλανθρωπίας και αναπτυξιακής πολιτικής.

Ως Χριστιανοί και ως Μουσουλμάνοι, εκκινώντας από την πίστη προς τον Θεό και δια της εντολής της αγάπης, δεσμευόμαστε να *αντιμετωπίζουμε από κοινού αυτές τις προκλήσεις* όπου είναι αυτό δυνατόν. Έχοντας αυτή την επίγνωση καλούμε Χριστιανικούς όπως και Μουσουλμανικούς θεσμούς να ασχοληθούν από κοινού με τις υποχρεώσεις που συνδέονται με αυτές.

IV. ... να αποδεχθούμε την πρόκληση!

Δεν πρόκειται για μια αφηρημένη σκέψη, αλλά για πρακτική αναγκαιότητα. Τούτο το καταδεικνύει *παραδειγματικά* η κρίση που αντιμετωπίζουμε σήμερα εντός και εκτός της Ευρώπης στη διαχείριση της κατάστασης ανάγκης στην οποία βρίσκονται οι πρόσφυγες.

Καταδεικνύεται πως, ως προς το ζήτημα αυτό, οι θρησκευτικές κοινότητες επωμίζονται μία τελείως *ιδιαίτερη ευθύνη*. Η καθεμιά τους διαθέτει καλές προϋποθέσεις τόσο για την κατανόηση της παρούσας κατάστασης και των αιτίων της, όσο και για την υπεύθυνη αντιμετώπισή της. Χριστιανοί και Μουσουλμάνοι γνωρίζουν – οι μεν και οι δε με τον δικό τους τρόπο – ότι η ζωή και οι πράξεις τους θεμελιώνονται στο έλεος του Θεού και αισθάνονται δεσμευμένοι από την εντολή της αγάπης. Για το λόγο αυτό πολλοί Χριστιανοί και Μουσουλμάνοι ενεργούν και βοηθούν εντελώς αυτονόητα.

Οι κοινές μας σκέψεις στο *Φόρουμ Θεολογικού Διαλόγου Χριστιανών και Μουσουλμάνων* καθιστούν σαφές ότι οι θρησκευτικές κοινότητες δύνανται να συμβάλλουν με περισσότερη επιτυχία στη διαχείριση των σημερινών τους υποχρεώσεων ενεργώντας *από κοινού*, συνεργαζόμενες συνειδητά και επικεντρωμένα. Με τούτο τον «Κοινό λόγο» υπενθυμίζουμε τα θρησκευτικά θεμέλια αυτής της από κοινού δράσης.

Τις συγκεκριμένες *μορφές, δομές και δυνατότητες* πρακτικής συνεργασίας και ετοιμότητας προς βοήθεια στην υποδοχή και υποστήριξη προσφύγων μπορούμε και πρέπει να τις αναζητήσουμε, να τις βρούμε και να τις αναπτύξουμε από κοινού, πάνω σε αυτή τη βάση – ανεξαρτήτως θρησκευματος ή πολιτικών συμφερόντων.

Η βοήθεια αυτή *δεν* περιορίζεται *μόνο* στις ανθρωπιστικές δραστηριότητες του ελέους και της προς τον πλησίον αγάπης στο πλαίσιό μας, αλλά επισημαίνει σε αυτούς που φέρουν πολιτικές ευθύνες την αναγκαιότητα της καταπολέμησης των αιτίων φυγής και την αλληλέγγυα υποστήριξη των προσφύγων στις χώρες καταγωγής και σε άλλες χώρες που τους υποδέχονται.

*Φόρουμ Θεολογικού Διαλόγου Χριστιανών και Μουσουλμάνων
του Συμβουλίου Χριστιανικών Εκκλησιών (ACK)
και Ισλαμικών Θρησκευτικών Κοινοτήτων και Πρωτοβουλιών
στη Βάδη- Βυρτεμβέργη*

Οι Συμμετέχοντες Ισλαμικοί Σύλλογοι:

- DITIB – Ισλαμική Θρησκευτική Κοινότητα, Βάδη-Βυρτεμβέργη
- Εταιρία για τον Διάλογο (GfD)
- Ισλαμική Κοινότητα Πίστης Βάδης-Βυρτεμβέργης (IGBW)
 - Ισλαμική Κοινότητα Στουτγκάρδης (Βοσνιακή Κοινότητα)
 - Ισλαμικό Κέντρο του Τεμένους Μπιλάλ (Αφρικανική Κοινότητα)
 - Ισλαμικές Αλβανικές Κοινότητες Τεμένων στη Βάδη-Βυρτεμβέργη
 - Ισλαμικές Αραβικές Κοινότητες Τεμένων στη Βάδη-Βυρτεμβέργη
 - Κοινότητες Τεμένων της Ισλαμικής Κοινότητας Milli Görüş (IGMG) στη Βάδη- Βυρτεμβέργη
- Σύλλογος σε επίπεδο κρατιδίου των Ισλαμικών Πολιτιστικών Κέντρων (LVIKZ) στη Βάδη-Βυρτεμβέργη

Οι Εκκλησίες-Μέλη του Συμβουλίου Χριστιανικών Εκκλησιών (ACK) Βάδης- Βυρτεμβέργης:

- Αρμενική-Αποστολική Ορθόδοξη Εκκλησία
- Ένωση Ευαγγελικών Κοινοτήτων Ελεύθερων Εκκλησιών,
Σύνδεσμος κρατιδίου Βάδης-Βυρτεμβέργης
- Council of Anglican Episcopal Churches in Germany/
Αγγλικανική Κοινότητα εργασίας στη Γερμανία
- Ο Στρατός Σωτηρίας
- Evangelische Brüder-Unität Herrnhuter Brüdergemeine
- Ευαγγελική Εκκλησία στο κρατίδιο της Βάδης
- Ευαγγελική Εκκλησία στο κρατίδιο της Βυρτεμβέργης
- Ευαγγελική-Λουθηρανική Εκκλησία στη Βάδη
- Ευαγγελική-Μεθοδιστική Εκκλησία
- Ελληνορθόδοξη Μητρόπολη Γερμανίας, Εξαρχία Κεντρίας Ευρώπης
- Καθολική επισκοπή των εν Γερμανία Παλαιοκαθολικών,
Συνοδική περιφέρεια κρατιδίου Βάδης-Βυρτεμβέργης
- Σύλλογος Mülheimer Ευαγγελικών Κοινοτήτων Ελεύθερων Εκκλησιών
- Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, Επισκοπή Freiburg
- Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, Επισκοπή Rottenburg-Stuttgart
- Αυτόνομη Ευαγγελική-Λουθηρανική Εκκλησία
- Σερβική Ορθόδοξη Επισκοπή Μέσης Ευρώπης, Αρχιερατική περιφέρεια Νότιας Γερμανίας
- Συρορθόδοξη Εκκλησία της Αντιοχείας στη Γερμανία
- Σύλλογος των κοινοτήτων Μεννονιτών στη Βάδη-Βυρτεμβέργη
- Λαϊκή Ιεραποστολή Συνειδητών Χριστιανών (Volksmission entschiedener Christen)

Συνεργαζόμενοι με συμβουλευτικό ρόλο:

- Ένωση Ελεύθερων Ευαγγελικών Κοινοτήτων στη Γερμανία,
Βάδη-Βυρτεμβέργη, Βόρεια και Νότια περιφέρεια
- Ένωση Ελεύθερων Εκκλησιακών Κοινοτήτων της Πεντηκοστής

Αφετηρία των διαλόγων, οι οποίες οδήγησαν στον «Κοινό λόγο» μας, ήταν η επιστολή των 138 Μουσουλμάνων Λογίων «Ένας λόγος κοινός για μας και για σας» (2007).

Αναφορικά προς αυτόν υπάρχει μία πρακτική εργασιακή βοήθεια, η οποία εμπεριέχει το κείμενο της επιστολής και ερεθίσματα για ενασχόληση με το σημαντικό αυτό κείμενο.

Πληροφορίες για την επιστολή των 138 Μουσουλμάνων Λογίων και μεταφράσεις του κειμένου σε πολλές γλώσσες βρίσκονται στο σύνδεσμο www.acommonword.com

Ωθήσεις για διάλογο 3

Έκδοση του Συμβουλίου Χριστιανικών Εκκλησιών της Βάδης-Βυρτεμβέργης,

Jahnstraße 30, 70597 Stuttgart

Τηλέφωνο 0711/ 24 31 14

ackbw@t-online.de

www.ack-bw.de